

**Συνέντευξη Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και
Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Κυριάκου Μητσοτάκη, στην
εφημερίδα «Πελοπόννησος» και στο δημοσιογράφο κ. Σπύρο
Φρεμεντίτη**

Κύριε Υπουργέ έχετε παραδεχθεί ότι οι απολύσεις δεν έχουν ούτε δημοσιονομικό όφελος. Γιατί τότε πρέπει να προχωρήσετε και ποιο φαντάζεστε ότι θα είναι το μέλλον αυτών των ανθρώπων που θα χάσουν τη δουλειά τους; Υπολογίστε ότι ήδη αγγίζουμε το 1,5 εκατ. ανέργους.

Κατ' αρχήν, για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, οι απολύσεις που θα γίνουν αφορούν μόνο στο 2% των δημοσίων υπαλλήλων. Θυμίζω ότι η συμφωνία που έχει κάνει η ελληνική κυβέρνηση με τους πιστωτές της χώρας μας, από το 2012, προβλέπει την υποχρεωτική αποχώρηση 15.000 υπαλλήλων, τη διετία 2013 – 2014, μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες για να είμαστε όχι μόνο δίκαιοι, αλλά και σύννομοι. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν θέσπιση κριτηρίων, ολοκλήρωση αξιολογήσεων και επικύρωση από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης. Από εκεί και πέρα σίγουρα η μεταρρυθμιστική μας ατζέντα δεν εξαντλείται στις απολύσεις και στην κινητικότητα που είναι συνδεδεμένη με τις αποχωρήσεις. Αυτό θα γίνει εφικτό με ένα ξεκάθαρο σχέδιο παρεμβάσεων στη δημόσια διοίκηση, που ήδη δρομολογούμε και το οποίο υπερβαίνει τους μνημονιακούς στόχους τους οποίους σε κάθε περίπτωση εκπληρώνουμε.

Δηλαδή μου λέτε ότι η μεταρρύθμιση του Δημοσίου όπως έχει συμφωνηθεί με τους δανειστές δεν αφορά μόνο την κινητικότητα και τις απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων;

Προφανώς και όχι. Το Δημόσιο χρειάζεται παρεμβάσεις σε πολλά επίπεδα που θα υπηρετούν όμως δύο κεντρικούς στόχους. Την απλοποίηση των δομών και των διαδικασιών, αλλά και την καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού των δημοσίων υπαλλήλων. Και αυτό απαιτεί πολλές παρεμβάσεις σε πολλαπλά επίπεδα. Σας δίνω μόνο τρία παραδείγματα. Χρειαζόμαστε μια νέα αδιάβλητη διαδικασία επιλογής γενικών διευθυντών που δεν θα περιορίζεται απλά στην τυπική αξιολόγηση συσσωρευμένων προσόντων και εμπειρίας, αλλά θα δίνει και την δυνατότητα σε πιο νέους άξιους υπαλλήλους να διεκδικήσουν αυτές τις θέσεις. Είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε άμεσα στην ολοκλήρωση των νέων Προεδρικών Διαταγμάτων που θα απλοποιούν τους οργανισμούς των υπουργείων. Πρέπει να ολοκληρώσουμε την αποτίμηση των πολλαπλών διοικητικών βαρών για τις επιχειρήσεις ώστε στοχευμένα να περιορίσουμε τη γραφειοκρατία που τις ταλανίζει, κάτι που ήδη προχωράει. Και βέβαια, καμία μεταρρυθμιστική προσπάθεια δεν μπορεί να είναι

μακροπρόθεσμα βιώσιμη αν δεν αντανακλά ένα θεμελιώδη πυρήνα αξιών και αρχών που για εμάς είναι η αξιοκρατία, η λογοδοσία και η αποτελεσματικότητα.

Πάντως το πρόγραμμα της κινητικότητας δημιουργεί και επιχειρησιακά προβλήματα στο κράτος όπως συνέβη στην Κεφαλονιά όπου οι μηχανικοί ήταν σε διαθεσιμότητα και δεν μπορούσαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους...

Δεν θα συμφωνήσω μαζί σας. Το αντίθετο συμβαίνει. Και θα σας εξηγήσω τι εννοώ. Αρχικά σας λέω ότι στην Κεφαλονιά δεν υπήρχε Τομέας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΤΑΣ). Θα έπρεπε κατά συνέπεια η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων, η κεντρική κυβέρνηση δηλαδή, να μεταφέρει μηχανικούς από τα ΤΑΣ της Μεσσηνίας, της Ηλείας, της Αχαΐας ή της Λευκάδας. Τι γίνεται σήμερα; Η αρμοδιότητα μεταφέρθηκε στο γενικό γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να ενεργοποιεί άμεσα πλέον το σύνολο των δυνάμεων αυτών (150 άτομα), όπου υπάρχει ανάγκη – στην προκειμένη περίπτωση στην Κεφαλονιά. Δημιουργήσαμε δηλαδή ένα μόνιμο μηχανισμό πρόληψης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών και υλοποίησης δράσεων στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας. Αυτό, λοιπόν, είναι ένα θετικό παράδειγμα κινητικότητας. Γιατί; Διότι δημιουργήσαμε μια λειτουργική δομή, πιο άμεση και πιο αποτελεσματική.

Σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης των ΝΠΙΔ του δημοσίου. Με ποια κριτήρια θα γίνει; Υπάρχει περίπτωση να έχουμε «ξαφνικούς θανάτους» όπως έγινε με την ΕΡΤ;

Με το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης καταργούνται 23 φορείς που δεν κρίνονται πια απαραίτητοι και παράλληλα απομακρύνεται μέρος του προσωπικού τους. Με αυτό τον τρόπο κλείνουν εκείνοι οι φορείς που εδώ και καιρό έχουν εκπληρώσει την αποστολή τους, ενώ συγχωνεύονται άλλοι που είχαν επικαλύψεις μεταξύ τους. Η αναδιοργάνωση των κρατικών δομών συνολικά συνιστά στρατηγική προτεραιότητα για την κυβέρνηση. Στόχος μας είναι η αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία δημόσιων οργανισμών και φορέων, με όσο το δυνατόν μικρότερο δημοσιονομικό κόστος. Το κράτος οφείλει πλέον να ιεραρχήσει τις επιχειρησιακές του προτεραιότητες, να συγκεντρώσει και να αναδιατάξει τις δυνάμεις του, ώστε να καταστεί πιο λειτουργικό και αποτελεσματικό.

Είναι ανοικτό και το θέμα της αξιολόγησης των υπαλλήλων. Αυτό θα μπορούσε να ισχυριστεί κάποιος καλόπιστος ότι είναι προαπαιτούμενο για την αναβάθμιση του υπηρεσιών που

παρέχει το δημόσιο. Μήπως όμως είναι και μια κερκόπορτα για νέες απολύσεις;

Το πλαίσιο αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων, όπως ισχύει και εφαρμόζεται μέχρι σήμερα, ουσιαστικά καθιστά τη διαδικασία αξιολόγησης άνευ ουσίας. Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης που κατατέθηκε την περασμένη Παρασκευή στη Βουλή, εισάγει τη συγκριτική αξιολόγηση στον προσδιορισμό των ανώτατων ποσοστών των δημοσίων υπαλλήλων ανά κλίμακα βαθμολογίας. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι να αποδοθεί η βαρύνουσα σημασία που θα πρέπει να έχει κάθε σύστημα αξιολόγησης και να αρθούν οι στρεβλώσεις και η απαξίωση του παρόντος συστήματος αξιολόγησης. Βρίσκετε λογικό για παράδειγμα το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των υπαλλήλων βαθμολογείται με βαθμούς 9 και 10; Είναι όλοι άριστοι; Προφανώς και όχι. Αυτό δηλαδή που συμβαίνει μέχρι σήμερα, αναιρεί τη σημασία και τη λογική της αξιολόγησης και την καθιστά ανούσια, ενώ αντίθετα θα έπρεπε να αποτελεί εργαλείο παρακίνησης για τον αξιολογούμενο και μεγιστοποίησης της απόδοσης του φορέα.

Πιστεύετε με την εικόνα που έχετε σχηματίσει ότι υπάρχουν περιθώρια να στενέψουμε ακόμη τα όρια του κράτους; Σε ποιους τομείς εκτιμάτε ότι μπορεί να συμβεί αυτό; Και πώς μπορεί πρακτικά να υλοποιηθεί ένας τέτοιος σχεδιασμός;

Το μέχρι σήμερα μοντέλο ανάπτυξης που υπήρχε στην Ελλάδα χρεοκόπησε και μαζί του χρεοκόπησε και η χώρα. Το ζητούμενο πλέον είναι να κτίζουμε, με πρόγραμμα και σχέδιο. Πιστεύω ότι δυο είναι εκείνοι οι βασικοί πυλώνες πάνω στους οποίους πρέπει να οικοδομήσουμε για να δημιουργήσουμε ένα άλλο μοντέλο ανάπτυξης. Ο ένας είναι η δημιουργία μιας ανταγωνιστικής οικονομίας και ο δεύτερος η δημιουργία ενός αποτελεσματικού κράτους. Αυτό κάνουμε για το δημόσιο στο υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Κοιτάμε τις δομές, τις διαδικασίες και το ανθρώπινο δυναμικό, έτσι ώστε να φτιάξουμε ένα δημόσιο που να προσφέρει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στους πολίτες και στις επιχειρήσεις. Ένα δημόσιο φιλικό και αποδοτικό, που να σέβεται τα χρήματα του έλληνα φορολογούμενου.

Να προσθέσω ότι για παράδειγμα μόνο οι επικυρώσεις δημοσίων εγγράφων βαραίνουν απίστευτα σε χρόνο τόσο τον πολίτη, τον επιχειρηματία, όσο και τη δημόσια διοίκηση. Για να κάνει ένας πολίτης την έναρξη μιας επιχείρησης εξακολουθεί να θέλει δεκάδες χαρτιά για να πιστοποιήσει απλά την ύπαρξη του. Τι θα γίνει με όλο αυτό τον βρόγχο;

Με το νομοσχέδιο του υπουργείου μας που προανέφερα, καταργείται η υποχρέωση υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων από τους ενδιαφερόμενους στο σύνολο των συναλλαγών τους όχι μόνο με τις δημόσιες υπηρεσίες αλλά και με τους φορείς, που άμεσα ή έμμεσα ελέγχονται από το κράτος, όταν πρόκειται για έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς. Ακόμη καταργούμαι από 1η Ιουλίου 2014 την υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ των τροποποιήσεων καταστατικού και των ετήσιων ισολογισμών Α.Ε. και ΕΠΕ. Με τις ρυθμίσεις αυτές επέρχεται σε μεγάλο βαθμό μείωση των διοικητικών βαρών των πολιτών και των επιχειρήσεων κατά τις συναλλαγές τους με φορείς του Δημοσίου, με άμεση συνέπεια την ταχύτερη και χωρίς κόστος εξυπηρέτησή τους, αλλά και ελάφρυνση του έργου των διοικητικών αρχών.

Έχουμε ανοικτά θέματα με την τρόικα. Συζητάμε ακόμη το πότε θα έρθει για να πάρει η χώρα την επόμενη δόση. Στη Γερμανία αναφέρουν ότι η Ελλάδα θα αναγκαστεί να προχωρήσει σε νέο δανεισμό και με νέο μνημόνιο. Τελικά τι απ' όλα θα συμβεί;

Το σημαντικότερο που πρέπει να συμβεί είναι να αποκτήσουμε, ως χώρα και ως πολιτικό σύστημα, την ιδιοκτησία της μεταρρυθμιστικής ατζέντας. Η πρόκληση που αντιμετωπίζει η ελληνική κυβέρνηση είναι να δώσει νέο περιεχόμενο στον ταλαιπωρημένο και παρεξηγημένο πλέον όρο της μεταρρύθμισης. Να προχωρήσουμε στις απαραίτητες αλλαγές όχι γιατί μας τις επιβάλλουν κάποιοι τρίτοι, αλλά γιατί τις πιστεύουμε και τις θεωρούμε αναγκαία προϋπόθεση για την ανόρθωση της χώρας. Αυτή η αλλαγή νοοτροπίας είναι πρώτη και απαραίτητη προϋπόθεση για να βγούμε γρήγορα και με ασφάλεια από την κρίση που βιώνουμε.

Μπροστά μας είναι οι ευρωεκλογές και οι αυτοδιοικητικές. Ποιο θα είναι το καθοριστικό κριτήριο εκείνο από το οποίο θα κριθεί αν θα πάμε και σε βουλευτικές; Αναφέρομαι σαφώς στο εκλογικό αποτέλεσμα.

Οι εκλογές για το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο γίνονται σταθερά κάθε πέντε χρόνια και δεν εκλέγουν κυβερνήσεις. Οι δημοτικές εκλογές το ίδιο. Μόνο για τις εθνικές εκλογές συζητάμε για πρόωρη διεξαγωγή τους από την επόμενη ημέρα της διεξαγωγής τους! Αυτό πρέπει επιτέλους να σταματήσει και η χώρα να αποκτήσει σταθερούς εκλογικούς κύκλους, όπως επιτάσσει το Σύνταγμα. Συν τοις άλλοις, η προσφυγή στις κάλπες εν μέσω κρίσιμων διαπραγματεύσεων για το μέλλον του τόπου θα ήταν μεγάλο σφάλμα.

Πώς κρίνετε μέχρι τώρα τη συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ;

Η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ είναι δύο κόμματα που είχαν – και έχουν – βαθιές πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές. Αυτή τη στιγμή, όμως, αυτά που μας ενώνουν είναι περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν. Σας θυμίζω δε ότι πολλοί ήταν εκείνοι που προέβλεπαν σύντομη πτώση της κυβέρνησης, αλλά στην πράξη διαψεύστηκαν.